

BY DEN KEYSER ENDE CONINCK.

ZYnde onderricht dat de tydinge vande Schorffinge der Wapenen ende vyandt-
schappen, soo haest niet en was gecomen ter kennisse van het publiccq, oft verscheide Vagabonden soo Militaire
als niet Militaire, hebben begonst het Plat-Landt af te loopen roovende ende rantsonnerende de Passagiers, plun-
derende de Huysen inde Vlecken ende Deelen, bedryvende ander gewelt tot laste van onse goede Onderdaenen,
ende belettende den tusschen-loop van de op-handel soo noodtsaeckelijck aen allen
Wy willende hier-inne versien sonder uyl hebben geordonneert ende gestatueert, gelijk Wy ordonneren ende
statueren by dese, de Poincten ende Artaculen volgende.

In den eersten: Wy bevelen aen alle Drossaerden, Meyers, Schauttetten, Baillieus, Wethouders ende andere
Officieren van het Plat-Landt by dage Ronde ende Patrouille te doen door de groote oft s'Heere wegen ende andere, ende oock by nach-
te in suspecte Plaetsen, te vangen alle de Quact-doenders ende Landt-Loopers, die te leyden naer de gevanckenissen der Hooft-Ste-
den, Casselryen, Quartieren, ofte Meyeryen naestgelegen aen de plaetsen alwaer sy sullen geapprehendeert worden, om daer bewaert
te worden sonder hun te mogen los laeten, als by besondere order van de Justitie der geseyde Steden, Casselryen, Quartieren, ofte
Meyeryen, naer de welcke de gemelde Drossaerden, Meyers, Schouttetten, Baillieus, oft andere Officieren hun sullen geleydt heb-
ben, niet tegen staende hoedanige reclameringe vande Generaelen, Officieren ende Militaire Rechters, gemerckt dat Onsen wille is,
dat alle de Soldaeten, van wat natie sy mochten wesen, de welcke sullen geapprehendeert worden ten Platten-Lande om excessen al-
daer bedreven, geen recht en hebben ende niet en mogen pretenderen te genieten eenigen militairen Vrydom ofte Privilegie.

Soo haest als de geseyde Drossaerden, Meyers, Schauttetten, Baillieus ofte andere Officieren sullen gevange hebben eenige Quact-
doenders ofte Land-loopers, sy sullen hebben te formeren eene Acte Judicial, behelsende de particuliere omstandigheden ende excessen
geschiedt door de geapprehendeerde, om de selve te samen met de Gevangenen te leveren aen die van de Justitie der geseyde Hooft-Ste-
den, Casselryen, Quartieren, ofte Meyeryen, ten eynde van gecasteydt te worden in conformiteyt van de Placcaerten.

Ende om des te meer te faciliteren de apprehensie van de Misdadige ende Landt-Loopers, Wy ordonneren dat, soo
haest als de gemelde Officieren, Wethouders, ende andere, op opene Steden ende Platten-Lande sullen gewaershouwt
zyn van eenigh deforder bedreven door Soldaeten ofte andere, dat sy sullen hebben de Klock te trecken oft de Trommel te slaen,
om de Inne-woonders te doen vergaderen ende met Wapenen te doen vervolgen de geseyde Misdadige ende Landt-Loopers, om de
selve gevangen te nemen, soo het mogelijk is, op pene, dat by soo verre sy blyven in gebreke des te doen, van te verantwoorden
in hunnen privén naeme voor alle de schaede de welcke de Passagiers oft andere sullen komen te leyden.

Als-wanneer die van d'om-liggende Dorpen de Klocke oft Trommel sullen gehoort hebben, sullen d'Officieren ende de Weth-
houders der selve Dorpen verbonden sijn hun te versamen ende de Inne-woonders gewapent zynde te posteren op de groote wegen
ende andere Plaetsen, door de welcke de Quact-doenders hun souden konnen vertrecken, om de selve te vangen soo sy noch niet
gevangen en zyn, ende de Klock te trecken in cas van noode.

In soo verre de geseyde Misdadige wederstandt doen om hun niet te laeten vangen, oft om gevangen zynde, t'ontloopen de handen
van de Justitie, Wy verclaren, dat de gemelde Officieren ende Inne-woonders sullen mogen verdryven de macht door de macht,
jae oock de tegen-staenders ter Doodt brengen, ist dat sy de selve niet anders en konnen apprehenderen ofte behouden, sonder daer-
omme te misdoen tegens ons oft de Vrienden van den Doode.

Verklaren daer-en-boven, dat de geseyde Officieren, Patrouillen ende Inne-woonders vervolgende de gemelde Landt-loopers, Roo-
vers ende andere Quact-doenders, sullen mogen passeren van hunne Jurisdicte op de gene van een ander, de selve aldaer appre-
henderen, vasthouden ofte vervoeren naer de gevanckenissen hier boven is geseydt.

Ende om te beletten soo veel als het mogelijk is, dat 'er deforder geschiede ten Platten-Lande door de Soldaeten, Wy
ordonneren dat egeenen Soldaet en sal mogen gaen uyt de Platten-Lande zyn Garnison sonder voorsien te zyn van behoorelijke paspor-
te ofte oorlof.

Als-wanner de Soldaeten sullen passeren door de Vlecken ende Dorpen, de selve sullen gehouden zyn hunnen oorlof te thoo-
nen aen de Officieren vande Plaetsen oft aen die vande Weth, des verfocht zynde, gelijk oock aen die de welcke de Wacht sul-
len houden op de publiecke wegen ende passagien vande Rivieren, op pene van te worden gevangen ende gebrocht in de gevan-
ckenissen als geseydt is.

Ende op dat de voorsyde Officieren, ende die van Platte-Landt met meerder cracht souden voortgaen, Wy verclaren dat sy voor
iederem Roover die sy sullen hebben geleverd in de handen van de Justicie, ende als dusdanige sal worden ter doodt verwesen, tot ver-
geldinge sullen hebben thien Pattacons, ende voor iederem Vagabondt oft Ledigh-ganger vyf Pattacons te betaelen, benevens d'onkosten
vande Justitie by de Generaliteyt van het Quartier, Meyerye, ofte Casselrye, in de welcke d' apprehensie ende Justicie sal gedaen wesen.

Ordonneren aen de geseyde Officieren ende Magistraeten sommerlijcken te procederen tegens de gemelde Overtreders, opdat
d'executie daer van op het spoedighste gedaen worde, hun condemerende in de penen gestatueert by de Placcaerten, sonder te gebruy-
ken eenige dissimulatie, op pene dat tegens hun sal geprocedeert worden als fauteurs ende helpers der voornoemde Overtreders.

Verbieden aen de Weerden, Herbergiers, Cabarettiers ende andere herbergen ofte in hunne huysen te ontfangen eenige der
voorsyde Roovers, Landt-Loopers ofte onbekende, han t'eten ofte te drincken te geven ofte andersints de selve in eniger ma-
nieren behulpzaam te wesen, maer sullen gehouden zyn de selve over te brengen aen de Officieren van Syne Majesteit, ofte aen de
gene van syne Vassallen, om gevangen ende vervoert te worden naer de voorsyde gevanckenissen, op dat tot hunne straffe worde gepro-
cedeert, op pene van bannissement ofte andere art.

Wy ordonneren oock aen de gemelde Weerden, Herbergiers ende Cabarettiers van over te brengen aen den Officier der plaetse de
naemen van de gene die sy in hunne Huysen sullen ontfangen hebben, op pene van dry guldens amende voor iedee reyse dat sy van des
te doen in gebreke sullen gebleven zyn.

Verbiedende aen alle Schippers, Pontonniers, Voerlieden ende andere, de Rivieren te doen ofte laten passeren suspecte ofte onbe-
kende personen, ofte peerden, wagens oft andere vracht te verleenen, gedurende het Clippen der Klocken, ende vier-en-twintigh
uren daer naer, ten waere by toestemminge van die vande Weth, oft van den Corporal van de Wacht, die Wy willen gehouden te
worden aen de ordinaire passagien vande Rivieren ende Beken, op pene arbitraire.

Verklaren, dat alle Placcaerten ende Ordonnantien hier-vorens geemaneert tegens de Roovers, Landt-Loopers, Bedelaers ende Soldaten
die uyt hun Garnison sullen gaen sonder Oorlof, oft niet en zyn voorsien van eenen goeden Congé volgens de forme hier boven gepre-
scribeert, ende die termeyn sal geexpireert wesen, sullen blyven in hunne volle cracht
ende vigeur voor soo vele als daer-aen door dese onse Ordonnantie geene veranderinge en is gethiedt, volgens welke Placcaerten ende
penen daer by gestatueert, Wy willen dat alle Magistraeten ende Rechters hun sullen hebben te reguleren in de Vonnissen by hun te geven.

Ende op dat allen 't gene voorgeschreven is, effect sortere Wy Ordonneren aen de Raeden Fiscalen de handt aen te houden,
dat dese onse Ordonnantie exactelijck ende ponctuelijck worde volghet, ende behoorelijck te doen casteyden d'Officieren in de
het Plat-Landt ende andere die onachtsaem sullen bevonden worden in d'executie ende onderhoudinge van eenige der puncten in de
selve begrepen.

Ende sal dese Ordonnantie gepubliceert ende gepleckt worden, soo in alle de ordinaire Steden ende Plaetsen, als ter plaetsen van
de Cantonnementen, Campementen ende Garnisonen der Volcken van Oorloge, op dat niemant 't zy Militaire 't zy andere en
soudre konnen pretenderen oorsaecke van onwetheydt. Gedaen tot Brussel den 23. October, in 't jaer ons Heeren 1713. Was gepara-
pheert; Clair. v. nederwaerts stont geschreven, Ter ordonnantie van Myne Heeren vanden Raede van Staet, gecommiteert tot de ge-
nerale Bestieringe vande Nederlanden, ende in absentie vanden Aysencier onderteckent, J. B. van Erp, ende was gecachetteert
met het Cachet secreet van Syne Majesteit in rooden hostie op eene terre van papier.

Ort ^{de} Van den
23. 8de 1713
Raukonde de Varge-
bonde - So militaire
et andere -
27. 8de 1672
19. april 1692

OAR 328

23-10-1713

253

De goet